

A főszerkesztő előszava

Folyóiratunk tizenötödik számát tartja kezében a tisztelt Olvasó. Az alapítás óta eltelt hét évben hagyománnyá vált, hogy tematikai és műfaji szempontból egyaránt vegyes tartalommal, illetve a megelőző időszak szakkönyvtermését bemutató, annotációs rovattal állunk a szakmai közönség elé.

Mostani számunkban kilenc szöveget (tanulmányt, szemleclikket, recenziót) közlünk, valamint a 2016-ban Magyarországon kiadott állam- és jogtudományi könyvek nagyobb részének annotációit. Előbbieket különböző hazai műhelyek képviselői, utóbbiakat a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának hallgatói, munkatársai tollából.

Szilágyi János Ede az új-zélandi Északi-szigeten található Whanganui folyó jogalanyiségének kérdéseivel foglalkozik, aminek sajátos aktualitást ad a Balatonnal összefüggésben felmerült lehetőség, miszerint a megoldatlan (pl. környezeti) problémákat mi is hasonló módon orvosolhatnánk. Az új-zélandi jogintézmények tárgyalása arra is lehetőséget adott a szerzőnek, hogy egy kicsit bevezessen minket a maori kultúrába, jogi gondolkodásba, s hogy az esetleges hazai adaptációhoz szempontokat adjon.

Szádeczky Tamás és *Szőke Gergely László* a bizalmasság és a nyilvánosság kérdéseit vizsgálja a hazai információbiztonsági előírásokkal összefüggésben. Kiindulópontjuk, hogy a jogi előírások teljesülését különböző technológiai megoldások szolgálják, amelyek ugyanakkor maguk is jogi védelem alatt állnak. Az információbiztonság szabályozásának jogrendszerbeli helyére is rámutató tanulmányuk több ellentmondást is feltár az adatvédelem, adatbiztonság és a közérdekű adatok nyilvánossága viszonyrendszerében.

Fodor László a precíziós nemesítésnek is hívott génszerkesztés főbb szabályozási kérdéseit tárgyalja, amelyeket a jövő nemzedékek szószólója által rendezett konferencia, az MTA Elnöksége és különböző szakmai-érdekképviselői szervezetek vetettek fel a közelmúltban. A vonatkozó európai uniós rendelkezések elemzése és az elővigyázatosság elve alapján arra jut, hogy az új eljárások esetén is génmódosításról, illetve génmódosított szervezetekről van szó, amelyek engedélykötelesek (illetve hazánkban nem természetők).

Balogh Áron Péter a kollektív munkajog két klasszikus jogintézményével, a szakszervezetekkel és az üzemi tanácsokkal foglalkozik a hazai szabályozás egyes új megoldásai (pl. a törvénynél a munkavállalókra kedvezőtlenebb kollektív szerződés létesítésének lehetősége, a normatív hatályú üzemi megállapodás), illetve szerve-

zettségi (jelenléti) adatok tükrében. A két intézmény szerepére, funkciójára fókuszáló tanulmány rámutat a funkciók összemosódásából fakadó gyakorlati problémákra is.

Fónai Mihály azt vizsgálja, hogy a hazai jogi karok hallgatóinak hogyan változik a pályaképe (professzióképe) az egyetemi évek alatt majd azt követően, a munkatapasztalatok hatására. A Debreceni Egyetem jogi karán végzett, empirikus kutatások eredményeire épülő munka a magas presztízsű jogász hivatások és a kevésbé vonzó, de valós elhelyezkedési lehetőséget kínáló hivatások közti választás kompromisszumában azonosítja a legfontosabb változást, aminek többféle magyarázatát is adja.

Nagy Krisztina kiindulópontja, hogy a közösségi médiaplatformok elterjedése, a társadalmi kommunikáció online platformokon kialakuló új formája a gyűlöletbeszéd jelenségét is új dimenzióba helyezte. Elemzésének tárgya az, hogy a Facebook tartalom-ellenőrzési tevékenységével miként korlátozza a szólásszabadságot, és ezáltal a közügyek szabad megvitatását. Alapjogi megközelítésben mutatja be a gyűlöletbeszéd jogi szankcionálását, s ugyancsak az alapjogi relevanciákra figyelemmel ábrázolja a Facebook szerepét.

Fazakasné Németh Mónika célja az ingatlanra vezetett végrehajtás és az ingatlan-nyilvántartás összefüggéseinek a vizsgálata. A Kúria ingatlan-nyilvántartási joggyakorlat-elemző csoportja által összefoglalt véleményt is feldolgozva kitér a nem tulajdonostól való szerzés lehetőségére, a zálogjoggal biztosított követelések sajátosságaira, és arra a régi vitára is, hogy vajon az ingatlan tulajdonjogának árverésen történő megszerzése eredeti vagy származékos szerzőmódnak minősül-e.

Kiss János Márk a betegjogok hazai és német szabályozását jellemző koncepcionális elveket mutatja be, kitérve a közjogi és a magánjogi megközelítésben rejlő különbségekre egyaránt. A betegjogokat az alapjogokkal közvetlenül összekapcsoló írás külön foglalkozik a „betegjogok” fogalmi meghatározásával, a szabályozás európai megjelenésével, a hazai szabályozás kialakulásával és fejlődésével, valamint a – speciálisnak mondható – németországi alakulásával.

Bujdos Ágnes Szilágyi János Ede új, vízjogi monográfiáját mutatja be, amely a szakterület intézményeit a vízügyi kormányzás, illetve a vízpolitika dimenziójába helyezi.

A hátsó borítón – a tanévkezdés és a hallgatói pályaképpel foglalkozó tanulmányunk ürügyén – egy közismert antik bölcsességet idézünk fel, amely az ifjabb *Seneca* egyik, *Luciliusnak* írt leveléből származik. Nemcsak a jogi kari hallgatóknak, de nekünk, oktatóknak és kutatóknak is szól: Non scholae sed vitae discimus (Nem az iskolának, hanem az életnek tanulunk). Alatta a Debreceni Egyetem jogi karának épülete látható, egy kevésbé megszokott látószögből.

Debrecen, 2018 nyarán

A szerkesztőség nevében:
Fodor László